

## להסתפר לכבוד שבת קודש

### שלא לגדל שערות הראש

הכהנים מוזהרים שלא להכנס לבית המקדש "פרועי ראש", דהיינו אם שלושים יום לא גלחו את שערות ראשם, כמו כן כל איש ישראל, שאנו בניו לה', צריכים להזהר שלא לגדל שערות הראש לכבוד ה' יתברך. היו צדיקים שהקפידו להסתפר בכל ערב שבת, והיו שנהגו להסתפר בכל ערב שבת מברכין, ומכל מקום כתב ביסוד ושורש העבודה שראוי לכל איש ישראל להסתפר אחת לששה או לשבעה שבועות, וגם על פי הזוהר הקדוש השערות הן דינים ואין ראוי לגדל אותם, לכן אבל מגדל שערות ראשו, וגם מטעם זה ראוי שלא לגדל שערות הראש כאבל.

### להסתפר בערב שבת

כיון שראוי לכל איש ישראל להסתפר, צריך לכבד את השבת ולהראות שמסתפר לכבוד שבת, לכן יש להסתפר סמוך לשבת ולא באמצע השבוע. והזמן הראוי ביותר הוא להסתפר הוא בערב שבת, שמראה שמסתפר לכבוד שבת. והזמן המשובח ביותר הוא להסתפר בערב שבת לפני חצות, אבל לאחר חצות יש חוששין להסתפר שהוא זמן של תגבורת הדינים, וכל זה רק לכתחלה, אבל מעיקר הדין מותר להסתפר לאחר חצות. ויש שחששו להסתפר סמוך לשבת כשמגיע זמן מנחה קטנה, גזרה שמא יתעכב בתפורת ויחלל את השבת, וכל זה רק לכתחלה, אבל אם לא הספיק, יש להסתפר גם סמוך לשבת שבזמנינו אין חשש זה.

### דין תספורת ביום חמישי

ויש שאמרו שגם ביום חמישי בלילה לא ראוי לסתפר, כי יש דינים, אבל למעשה מותר להסתפר גם בליל שישי. ובטורי זהב כתב, שגם גילוח השערות אין לעשות ביום חמישי, כשם שאמרו בנטילת הצפרניים, משום שמתחילים לצמוח ביום השלישי שאחר הגילוח, ואין לעשות שיהיה זה בשבת, ובכמה אחרונים מצינו שתמהו על דבריו כי על פי דברי חז"ל משמע שהשערות מתחילין לצמוח תיכף אחר הגילוח, וכן המשנה ברורה לא הביא דברי הט"ז בזה, ועל כל פנים, אם יודע שלא יהיה לו שהות בערב שבת ודאי רשאי להסתפר ביום חמישי, וכל שכן כשחל יום טוב בערב שבת, וכן בעל ברית ושאר בעלי שמחה מותרים לגלח שערותיהן ביום חמישי, וכן תגלחת ראשונה לקטן בן שלש או כשל"ג בעומר חל ביום ה' רשאים לכתחילה ללא פקפוק.

### לכון לשם מצות לא תקיפו ולא תשחית ועל ידי מי מסתפרים

ובשעה שמסתפר, נכון שיכוין לקיים מצות לא תעשה דלא תקיפו פאת ראשכם, ולא תשחית פאת זקנך. ויש ליזהר שלא להסתפר על ידי כהן, משום שמצווים אנו על מצות 'וקדשתו', אלא אם כן אומנותו ופרנסתו מכך. ועל פי הזוהר הקדוש (אמור ק"ד ב) יש לימנע מלהסתפר על ידי גוי. ועוד מובא ליזהר שלא לזרוק השערות במקום שהרוח יפזרם, וכן לא ישרפם באש כי עלול להיות בזה ענין רע, והעולם אין נזהרים בזה ושומר פתאים ה', ולזרקן לבית הכסא או בתוך שקית קשורה לאשפה שפיר דמי לדברי הכל.

### נטילת ידיים

המגלח צריך ליטול ידיו. והדין הוא בכל סוגי הגילוח, בין בתער בין במספרים בין במכונה ובין בסם, ואפילו מקצת משערותיו, אך דוקא גילוח שיער הראש, אבל גילוח הזקן אינה מחייבת נטילת ידיים, וכן לא הקוצץ מפיאותיו. והמגלח אחרים חייב בנטילת ידיים, כי בדרך כלל נוגע בשערות המטונפות מזיעה, או נוגע בראשו של המתגלח, אבל המתכבד לחתוך מעט משערות קטן בן ג' שנים כנהוג, אינו מצריך נטילת ידיים, אם כי יש שהחמירו לעצמם.